

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ТА ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

спеціальність	D2 фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	факультет	управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
освітній рівень	перший (бакалавський)	кафедра	фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Макогон Віталій Вікторович

Вища освіта – спеціальність «Облік і аудит»

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.07.02 Економіка сільського господарства і АПК

Вчене звання - доцент кафедри фінансів

Досвід роботи – більше 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 20 методичних розробок;
- автор 10 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- незалежне професійне консультування учасників фінансового ринку.

телефон	0502833518	електронна пошта	witmak.ua@gmail.com	дистанційна підтримка	http://moodle.btu.kharkiv.ua/
---------	------------	------------------	---------------------	-----------------------	---

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	засвоєння теоретичних основ міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій; формування знань та навичок щодо банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.;
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • оволодіння теоретичними знаннями щодо механізмів міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22, ПР23) / лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • вивчення міжнародного досвіду організації розрахунків та валютного регулювання (ЄС, США, Азія) (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22, ПР23) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • застосування міжнародних стандартів та інформаційних систем (SWIFT, SEPA, TARGET2) у практиці міжнародних розрахунків (ЗК02, СК02, СК05, СК06, СК12, ПР07, ПР08, ПР16, ПР19, ПР23, ПР25) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • аналіз валютних ризиків та використання інструментів їх мінімізації (форварди, свопи, опціони) (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК12, ПР05, ПР07, ПР13, ПР16, ПР19, ПР24) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • роз'яснення положень валютного законодавства України та міжнародних норм, їх практичне застосування (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР11, ПР16, ПР19, ПР22, ПР23) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • формування пропозицій щодо вдосконалення валютного регулювання та міжнародних розрахунків із використанням сучасних фінансових технологій (ЗК02, СК02, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22, ПР23, ПР25) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Обсяг і форми контролю	1 кредит ECTS (30, годин): 14 годин лекції, 16 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та	Програмні результати навчання	ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів
-------------	--	-------------------------------	--

податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондового ринку).

- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК12. Здатність аналізувати і розв'язувати завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК13. Здатність здійснювати міжнародні фінансові операції, включаючи кредитно-розрахункові та валютні.
- СК15. Здатність оцінювати валютні ризики та застосовувати інструменти їх мінімізації (форварди, свопи, опціони).
- СК17. Здатність використовувати міжнародні стандарти та інформаційні системи (SWIFT, SEPA, TARGET2) для організації розрахунків.

господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи, страхування та фондового ринку.

- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондовий ринок).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Володіти знаннями та навичками здійснення міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.
- ПР24. Вміти аналізувати валютні ризики та застосовувати інструменти їх мінімізації (форварди, свопи, опціони).
- ПР25. Використовувати міжнародні стандарти та інформаційні системи (SWIFT, SEPA, TARGET2) для організації міжнародних розрахунків.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Міжнародна валютно-кредитна система та розрахункові відносини

Лекція 1	Валюта, валютна система, валютні курси	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Валюта та валютна система: сутність і структура	Самостійна робота	<p>Ознаки та функції валюти у світовій економіці.</p> <p>Структура та елементи національної і міжнародної валютної системи.</p> <p>Фактори формування валютних курсів та їх вплив на міжнародні розрахунки.</p> <p>Роль МВФ, Світового банку та регіональних фінансових організацій у стабілізації валютних відносин.</p> <p>Механізми регулювання міжнародних валютних відносин та інструменти валютної політики.</p> <p>Особливості функціонування ринку позичкових капіталів у глобальній економіці.</p> <p>Форми міжнародних кредитів та їх класифікація.</p> <p>Сутність і значення міжнародних кредитно-розрахункових відносин у розвитку світової торгівлі.</p> <p>Проблеми та перспективи інтеграції України у міжнародну валютно-кредитну систему.</p>
Лекція 2	Міжнародні і регіональні валютно-кредитні та фінансові організації	ЛПЗ 2	Валютні курси та механізми їх формування		
Лекція .	Регулювання міжнародних валютних відносин. Валютна політика	ЛПЗ 3	Міжнародні та регіональні валютно-кредитні й фінансові організації		
Лекція 4	Ринок позичкових капіталів та міжнародні кредитні відносини	ЛПЗ 4	Регулювання міжнародних валютних відносин і валютна політика		
Лекція 5	Міжнародні кредитно-розрахункові відносини	ЛПЗ 5	Ринок позичкових капіталів та міжнародні кредитні відносини		

Модуль 2. Валютні операції та міжнародні розрахунки

Лекція 6	Суть валютних операцій, їх класифікація	ЛПЗ 6	Міжнародні кредитно-розрахункові відносини: інструменти та практика	Самостійна робота	<p>Поняття валютних операцій та їх економічна сутність.</p> <p>Класифікація валютних операцій: поточні та капітальні.</p> <p>Особливості організації кореспондентських відносин між банками різних країн.</p> <p>Роль кореспондентських рахунків у міжнародних розрахунках.</p> <p>Форми міжнародних розрахунків: акредитив, інкасо, банківський переказ.</p> <p>Порівняльна характеристика систем міжнародних розрахунків (SWIFT, SEPA, TARGET2).</p> <p>Правове регулювання валютних операцій в Україні: основні положення законодавства.</p> <p>Міжнародні стандарти та норми правового регулювання валютних операцій.</p> <p>Проблеми та перспективи вдосконалення правового регулювання валютних операцій в Україні.</p>
Лекція 7	Кореспондентські відносини з іноземними банками.	ЛПЗ 7	Суть валютних операцій та їх класифікація		
Лекція 8	Міжнародні розрахунки	ЛПЗ 8	Кореспондентські відносини з іноземними банками та міжнародні розрахунки		
Лекція 9	Особливості правового регулювання валютних операцій	ЛПЗ 8	Правове регулювання валютних операцій у міжнародній практиці та в Україні		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Момот Ю.Г. <i>Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник</i>. Київ: Центр учбової літератури, 2023. – 339 с. 2. Зянько В.В., Єпіфанова І.Ю., Мельничук Д.П. <i>Міжнародні розрахунки і валютні операції: навчальний посібник</i>. Вінниця: ВНТУ, 2021. – 106 с. 3. Закон України «Про Національний банк України». 4. Закон України «Про банки і банківську діяльність». 5. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті». 6. Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України (Постанова Правління НБУ від 19.03.1999 №127) 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Навчально-методичний посібник «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини». Державний біотехнологічний університет, Харків, 2026. – 120 с. 2. Силабус дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції». Державний біотехнологічний університет, фінансів, банківської справи та страхування, 2026. 3. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини». Державний біотехнологічний університет, 2026.
------------	---	------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.